

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 8 de març del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a un quart de sis de la tarda i sis minuts, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Precs i preguntes.

El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques respon a diversos precs i preguntes que li foren adreçades, en sessions anteriors, per diversos senyors Diputats.

Rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti, Fronjosà, Romeva, Rouret i Casademunt.

Prec del senyor Cerezo al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques referent als trasllats de personal de les companyies ferroviàries.

Resposta del senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

El senyor Ibars reitera un prec al mateix senyor Conseller.

El senyor Barrera ofereix contestar-li oportunament.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el projecte de Llei de contractes de conreu.

Capítol VIII. Article 65. — El senyor Ruiz i Ponseti hi fa unes observacions que són recollides per la Comissió, aprovant-se l'article definitivament redactat.

Article 66. — Es aprova sense discussió.

Article 67. — El senyor Simó i Bofarull defensa una esmena que signa juntament amb els senyors Ibars, Lloret, Balart i Romeva.

Li respon el senyor Cerezo, de la Comissió.

Rectificacions dels senyors Simó i Bofarull i Cerezo.

Es rebutjada l'esmena, amb els vots a favor d'ella dels senyors Simó i Bofarull, Lloret, Ibars i Romeva. S'aprova l'article amb els vots en contra dels esmentats senyors Diputats.

Articles 68, 69 i 70. — Són aprovats sense discussió.

Es dona lectura a un art. 70 bis, presentat en forma d'esmena signada pels senyors Tauler, Viadiu, Magre i Armendares.

La Comissió declara acceptar l'esmena i, a prec del senyor Lloret, n'explica l'abast i els motius de l'acceptació.

El senyor Lloret demana uns aclariments.

Intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificacions dels senyors Lloret i Conseller de Justícia i Dret.

El senyor Ruiz i Ponseti formula una suggerència respecte d'aquest article i del 70, ja aprovat, que accepta la Comissió, en els dos casos.

El senyor Espanya fa unes observacions al senyor Conseller de Justícia i Dret i a la Comissió.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificacions dels senyors Espanya i Conseller de Justícia i Dret.

S'aprova l'esmena modificada d'acord amb el manifestat pel senyor Espanya.

Article 71. — Sense discussió és aprovat.

Es posa a discussió una esmena pendent signada pels senyors Simó i Bofarull, Ibars, Mora i Romeva, que no precisa l'article al qual hauria d'aplicar-se.

La Comissió no accepta l'esmena.

Defensa de l'esmena pel senyor Simó i Bofarull.

Li contesta, per la Comissió, el senyor Bru.

Rectificacions dels senyors Simó i Bofarull i Bru.

Es rebutjada l'esmena amb el vot a favor de la mateixa dels senyors Simó i Bofarull i Ibars.

Se suspèn el debat.

Lectura del dictamen de la Comissió de Governació sobre el projecte de Llei contenint normes perquè els Ajuntaments puguin confeccionar un nou Pressupost per al present exercici econòmic.

Lectura del dictamen de la Comissió de Cultura al projecte de Llei del Servei d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

A un quart de vuit i sis minuts de la vetlla, s'aixeca la sessió pública i passa la Cambra a reunir-se en sessió secreta.

S'obre la sessió a un quart de sis i sis minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Precs i preguntes adreçats al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques per diferents senyors Diputats en Sessions anteriors

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: Abans que tot he d'excusar-me per no haver pogut assistir a les darreres sessions, la qual cosa m'ha privat de poder contestar els precs que m'han estat adreçats per diversos companys de la Cambra. Tots sabeu que pesa damunt meu un treball excessiu i, per tant, jo prego els senyors Diputats que no prenguin de cap de les maneres com a desatenció el que jo no hagi estat aquí en els moments oportuns per a contestar els precs que diferents vegades m'han estat adreçats. Jo desitjaria tenir temps suficient per assistir a totes les sessions, ja que sóc un home demòcrata i, per tant, un enamorat del sistema parlamentari i un fervent creient del mateix. Una de les coses, doncs, que més em dolen és el no poder assistir a les sessions amb tota assiduitat, degut al meu excés de treball.

Dit això, prego els meus companys que ho acceptin, no pas com una excusa formulària, sinó com a cosa que respon a una veritable realitat, i, sobretot, el fet de què encara el Departament de Treball no està d'una manera prou ben estructurada ni té la formació que hauria de tenir. Repeteixo que prego, doncs, els companys que em perdonin; jo, per la meua part, procuraré en el possible, d'avui endavant, concórrer, d'una manera més regular del que m'ha estat possible fins ara, a les sessions de la Cambra.

Fetes aquestes lleus consideracions, passo a contestar al company senyor Rouret el prec que féu sobre el conflicte de Flix. En el conflicte de Flix nosaltres ja hi havíem intervingut. Jo hi vaig intervenir tot seguit de prendre possessió de la Conselleria de Treball, en vista de la gravetat del conflicte, però per la situació en què estaven col·locats els obrers i per la tàctica que seguien, per dues vegades defugiren la intervenció d'un delegat que jo hi vaig enviar, ara, puc dir a l'amic senyor Rouret que el conflicte està en vies d'arranjament i que jo, en la Conselleria, he tingut ja una entrevista amb els representants obrers i amb l'empresa, havent convingut de cercar una fórmula que permetés anar a la solució definitiva. Continuen encara les negociacions i jo penso que al final trobarem la fórmula desitjada per tots.

En el que fa referència a un prec que fa uns dies em va adreçar el senyor Ruiz i Ponseti demanant unes dades, complint amb la meua obligació vaig a donar lectura de les dades que interessaven al senyor Ruiz i Ponseti.

Els recursos que ens varen enviar des de Madrid són 835. Els que hi ha des del Decret del traspàs de serveis, i que tenim procedents de la Delegació del Treball des de què els serveis estan

traspassats, són 583. Sumen un total, els recursos que tenim, de 1,418. D'aquests expedients, han estat tramesos al Consell de Treball, per part del Conseller, 374. Els expedients que fins a la data ha informat el Consell de Treball, són 122. Resten pendents d'informe del Consell de Treball 252. Dels 122 retornats pel Consell de Treball, han estat resolts 48 i resten en tràmit de resolució 74.

El company senyor Ruiz i Ponseti demanava també que li donés compte de les sessions que havia celebrat el Consell de Treball. Doncs bé, el Consell de Treball, des del 16 de novembre del 1933, ha celebrat quaranta tres sessions, en les quals ha despatxat 224 expedients, dels quals n'ha tornat informats al Departament de Treball 122.

Aquestes són totes les dades que jo puc facilitar al senyor Ruiz i Ponseti respecte del Consell de Treball. Estic, no obstant, a la seva disposició per si vol fer-me alguna pregunta més.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: En primer lloc agraeixo al senyor Conseller de Treball que hagi atès, per fi, els nostres precés. No tenia cap necessitat d'excusar la seva presència en aquesta Cambra, perquè sabem de sobres la quantitat de tasca que pesa damunt d'ell, però és indispensable que tots plegats donguem el prestigi degut al règim parlamentari i jo l'aplaudeixo per haver acudit a la Cambra a donar les explicacions que li havíem demanat.

Les dades que ha tingut l'amabilitat de facilitar-nos el senyor Conseller de Treball respecte al funcionament del Consell de Treball no les he de comentar d'una manera detallada, perquè prou que s'ha deduït, d'una manera global, de la seva lectura, i no necessitem pas reservar-nos uns dies per estudiar-les, el que volíem. Es que si el Consell de Treball seguís funcionant en la forma com ha funcionat fins avui, defraudaria en absolut la confiança que en ell hi haguessin posat els nostres obrers, i, pel contrari, seria molt alabat el Consell de Treball per la nostra classe patronal. Ha celebrat des de què es va constituir, o sigui el mes de novembre, quaranta-tres sessions; en quaranta-tres sessions ha despatxat cent vint-i-dos expedients i ja de Madrid havíem heretat expedients aturats, expedients que no rutllaven en el Ministeri del Treball, en nombre de vuit-cents trenta-cinc, i que, al mateix temps que havíem heretat aquests vuit-cents trenta-cinc expedients, ha enviat la delegació de Barcelona al Consell de Treball cinc-cents vuitanta-tres expedients. Aquestes soles dades ja diuen ben clar que hi haurà recursos que trigaran més de dos anys a resoldre's. Aleshores, és evident, l'experiència ens ho demostra, que la classe patronal, d'una manera sistemàtica, farà recursos contra tot acord dels Jurats mixtos que la perjudiquin, perquè tindrà la garantia per endavant de què estaran dos anys sense tenir efectivitat els acords dels Jurats mixtos; i passarà que la classe patronal, que té els seus advocats assessors, que està rodejada de gent que té interès en viure dels conflictes, no menysprearà mai l'ocasió d'entaular aquests recursos. La classe obrera, menys organitzada, amb menys cabals i menys

coneixedora de la legislació social, en general, no farà recursos, la qual cosa vol dir que tots els acords dels Jurats mixtos que siguin favorables als obrers seran torpedejats d'aquesta manera per la classe patronal. Aleshores aniran al Consell de Treball; el Consell de Treball, per un vici inherent al seu funcionament, estarà dos anys a dictaminar, i aleshores la classe obrera treurà el judici clar i net de què els Jurats mixtos, d'una manera pràctica, no serxeixen absolutament per a res més que per a mantenir la gent vagativa que passa hores i hores discutint els seus plets, però que els acords que prenen no tenen cap efectivitat. El problema és prou greu perquè el senyor Conseller de Treball i tot el Govern es preocupi seriosament de posar-hi cura el més ràpidament possible. El Consell de Treball ha de fer honor al seu nom: ha de treballar i ha de treballar d'una manera intensa, i, sobretot, ha de treballar d'una manera racional, i no és treballar d'una manera racional en un país on hi ha més de mil tres-cents expedients per a resoldre, passar-se cinc mesos per a resoldre cent vint-i-dos expedients, necessitant quaranta-tres sessions per a resoldre'ls. Això vol dir que el Consell de Treball, no solament no fa la quantitat de feina que hauria de fer, sinó que la fa de molt mala qualitat, que la feina la fa molt malament, que té algun vici d'organització, al qual s'ha de posar cura ràpidament.

I ja que parlem del Consell de Treball, també convé que parlem d'una conseqüència d'aquests expedients tramitats pel Consell. Hi ha una dada, que jo no l'havia demanat, que el senyor Conseller ha tingut l'amabilitat de portar a aquesta Cambra i que jo ho agraeixo molt, perquè dóna incisió d'un nou motiu de reorganització, i és que d'aquests cent vint-i-dos expedients que ha tramitat d'una manera completa el Consell de Treball, només se n'han acabat, és a dir, només s'ha donat efectivitat al fall, a quaranta-tres. Això vol dir que si el Consell de Treball anava poc a poc, la Conselleria va a una tercera part de velocitat del Consell de Treball. Això vol dir que aquells dos anys que trigarien a tramitar-se els recursos al Consell de Treball es convertiran en sis anys quan aquests recursos arribin a la Conselleria. Aquests sis anys són tots ells una acusació prou definitiva d'un sistema, i és indispensable que el Govern faci i disposi el que calgui per tal que això no duri ni un dia més. Nosaltres considerem, la classe obrera considera, que els judicis dels Jurats mixtos han de tenir efectivitat d'una manera immediata. Necessitem que el Consell de Treball els tramiti, si hi ha recursos, d'una manera fulminant, d'una manera tan immediata com sigui possible, i que aquests falls del Consell de Treball no estiguin entretinguts ni vint-i-quatre hores a la Conselleria; és a dir: fall del Jurat mixt, al cap de molts pocs dies, tot al més al cap de molt poques setmanes, ha d'ésser portat a la realitat. Si es tracta de donar una indemnització a un obrer, aquell obrer ha de tocar d'una manera efectiva, d'una manera palpable, la indemnització. És l'única manera de reacreditar, que prou desacreditat està, el sistema dels Jurats mixtos. Nosaltres, si això no vingués, seríem els primers que aconsellàriem els nostres amics treballadors que no fessin cas en absolut dels Jurats mixtos, que abandonessin tota gestió prop dels Jurats mixtos, perquè sabrien per endavant que aquestes gestions serien torpedejades per la classe patronal. Parany, no! Els obrers no necessiten parany, no ne-

cessiten que se'ls enganyi amb una legislació social que no pot ésser complida. La legislació social ha d'anar d'una manera molt diferent, en la seva execució, que la legislació de caràcter civil. Aquesta es pot encallar tant com vulguin en els cataus de la Justícia, allà que s'empantaneguin les qüestions, perquè, en general no fan referència, no afecten a la classe treballadora; les coses dels treballadors s'han de portar amb més serietat, amb més rapidesa i amb més efectivitat.

I ja que tenim el goig de tenir present en aquesta Cambra el senyor Conseller de Treball, jo voldria aprofitar l'ocasió per a insistir en un prec que vaig fer, fa també uns quants dies, i al qual, el senyor Conseller de Treball no ha fet referència en la seva contesta. Es tracta de veure com estan, en quina situació es troben actualment, la sèrie interminable de reclamacions que han fet els empleats i obrers de les companyies de serveis públics, principalment de les companyies productores de la força elèctrica, que varen acudir — no he de repetir totes les consideracions que vaig fer el dia que vaig formular el prec — de bona fe als Jurats mixtos. El Jurat mixte, després d'un tràmit que va semblar interminable, va arribar a aprovar unes bases de treball, bases de treball que va intentar torpedejar, en la forma que abans describia, la classe patronal d'electricitat. Aleshores va néixer un conflicte, en la resolució del qual van intervenir d'una manera molt activa — i he de reconèixer en aquest moment que d'una manera força eficaç el senyor Selles i el senyor Espanya; i resultat d'unes gestions llarguíssimes, va ésser el formar una espècie de contracte de treball que feia en certa manera doble objecte en les bases que abans s'havien aprovat. Resultat de tot aquest llarg pelegrinatge, va ésser un contracte de treball que era lleugerament inferior a les bases aprovades pel Jurat mixte, i dic inferior des del punt de vista obrer, el qual vol dir que era superior des del punt de vista patronal. Aleshores, estant així el problema, és evident que, tenint ja una base inicial de plantejament del problema, és més difícil de resoldre que si només hi hagués unes bases de treball aprovades. Jo em vaig permetre llegir el dia que vaig fer el prec, una notícia de Premsa que feia referència, més que a rumors, a una notícia bastant fonamentada que havia sortit dels rotllos addictes al Ministeri de Treball de Madrid, dient — i aquí està la part que jo considero més greu — que precisament com a conseqüència de les gestions fetes per aquestes companyies, l'Estat estava a punt de legislar en el sentit de què els recursos que fecin referència a les bases de treball havien d'ésser tramitats precisament en el Ministeri i que no podrien ésser tramitats pel Consell de Treball de Catalunya. Aleshores, jo plantejava el problema — i és la pregunta que faré concretament al senyor Conseller de Treball — de veure quines gestions ha fet el Govern de la Generalitat per a aconseguir que aquest intent facciós del Govern de Madrid no prosperi; dic facciós, no pas en un sentit exclusivament legal de la paraula, sinó en un sentit moral, dic que seria facciós perquè seria el torpedejament definitiu del règim de Jurats mixtos de Catalunya. Si es volen torpedejar els Jurats

mixtos, crec que tots hi podem anar amb la major alegria; ja establiríem algun sistema de conciliació propi nostre i així no hauríem d'anar per res al Ministeri de Treball de Madrid. Però considero absolutament indispensable, ja ho considerava quan a Madrid hi havia Governos republicans i ho considero més avui que hi ha Governos monàrquics, que el règim de treball sigui tramitat tot a Catalunya i principalment en allò que fa referència als acords dels Jurats mixtos referents a bases de treball. Perquè sinó, és indubtable, les companyies poderoses trobaran amb molta més facilitat connexions inconfessables dintre els Ministeris de Madrid que no pas en les Conselleries de Catalunya, que tots ens coneixem i, afortunadament, ens podem fiar els uns dels altres. A Madrid en general, no ens podem fiar dels Ministres que actuen al front del Ministeri del Treball, i això fa que aleshores aquestes grans empreses, mitjançant aquestes connexions inconfessables a què abans feia referència, trobin la manera d'atacar les bases de treball sempre que siguin favorables als nostres obrers. Es per això que jo desitjaria vivament — ja ho vaig demanar un dia al senyor President de la Generalitat i un altre dia al senyor Conseller de Treball, i ho aniré preguntant a tot el Govern — saber si s'està plenament decidit a aconseguir que tots els conflictes de treball comencin i acabin a Catalunya. Res més per ara.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Pel que fa referència a la primera part de la pregunta respecte al Consell de Treball, jo he de dir al senyor Ruiz i Ponseti que estic absolutament identificat amb el seu criteri; tant és així — naturalment, els defectes de les coses es veuen sobre la marxa — que jo espero, tant bon punt estigui fet d'una manera definitiva el Consell de Treball, fer-hi una reforma tant en el que fa referència a la Assessoria Jurídica del meu Departament com al que fa referència a l'actuació i manera de treballar que fins ara havia adoptat el Consell de Treball.

Pel que fa referència a la última part del que ha manifestat el senyor Ruiz i Ponseti, jo li prego que em perdoni que no li contesti, perquè estant en vies d'arranjament el conflicte que afecta les companyies d'electricitat i als seus empleats, potser seria indiscret que jo fes cap classe d'afirmacions aquí. Jo prego al senyor Ruiz i Ponseti que em rellevi de donar-li cap contestació referent a aquest assumpte.

Contestat d'una manera més concreta sobre la pregunta que em va formular, li puc dir que el mateix dia que em va formular la pregunta em vaig dirigir a Madrid demanant la confirmació d'aquella notícia, i des del Ministeri em varen contestar que no hi havia res, que no podia ésser un motiu d'alarma, perquè només era una suggerència que havia nascut en la Comissió de Corporacions, que per ara no volia dir que s'hagués de realitzar. Des del Ministeri em digueren que allò, en tot cas, encara hauria d'aprovar-ho el Consell de Ministres i que

no creien que ho aprovés; i el que em deia això era una persona autoritzada per a poder-ho contestar, i després, va afegir: «Sempre tindria manera vostè, senyor Conseller, de poder intervenir i privar, amb l'actuació que pogués exercir el Govern de Catalunya, que això es realitzés.» De totes maneres, el senyor Ruiz i Ponseti ha de pensar que jo, enamorat d'una manera fonamental de les nostres llibertats i del nostre Estatut, estaré en el lloc que hagi d'estar i faré sempre tot el que sigui precis per a fer que del migrat traspàs de serveis no ens en puguin prendre absolutament res, sinó que, al contrari, juntament amb l'actuació conjunta que farem tots plegats els que estimem les nostres coses i els que estimem les coses dels treballadors, fer que cada vegada tinguem més prerrogatives a fi i efecte que la justícia social sigui més intensa a Catalunya, si és que a la resta d'Espanya ho volen descuidar.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.)

Aprofito també aquest moment per a contestar i preguntant-los també que em perdonin que no pugui contestar-los, amb l'amplitud que jo desitjaria, els precés que em varen formular dies enrera els senyors Romeva i Fronjosà, respecte de la possibilitat d'un locaut a l'art fabril i tèxtil de Catalunya. Tinguin la certesa el senyor Fronjosà i el senyor Romeva, cada un des del punt de mira diferent que va plantejar-lo, que jo, que tinc el deure de fer complir les Lleis, igualment les faig complir, i no em moc mai d'aquest criteri, quan és tracta de la classe patronal, com quan és tracta de la classe obrera. Jo, encara que tinc un criteri personal d'aquesta qüestió en el que fa referència a les classes treballadores, sé que des del meu lloc, des del lloc de Conseller de Govern, he de mantenir un criteri imparcial i, per tant, en cada cas, sempre que puc, si em denuncien una infracció de la Llei, la faig complir. Aprofito precisament aquest moment per a dir al senyor Fronjosà que a cada denúncia que se m'ha fet de la Llei de Termes — ja he fet l'afirmació primerament que jo feia complir sempre la Llei a tothom i a qui fos —, he procurat enviar una inspecció i fer tot el que s'havia de fer. Aquí hi ha companys, hi ha senyors Diputats, que ho saben per què m'han formulat denúncies, que he pres immediatament totes les mesures pertinents. De totes maneres, aprofitant el prec que em va fer ahir el senyor Fronjosà, faré sortir una disposició recordant als senyors Alcaldes l'obligació que tenen de fer complir estrictament la Llei de Termes. Ara, també tinc necessitat de sincerar-me de què no és cert el que deia ahir el senyor Fronjosà, el que una negligència meva en fer complir les Lleis fes que s'hagués produït una vaga a Sabadell. Els obrers de Sabadell no demanaven pas l'Oficina de Col·locació; els obrers de Sabadell demanaven, en formular la demanda, les seves reivindicacions, demanaven la Borsa de Treball administrada pels seus sindicats. A l'Oficina de Col·locació va ésser la meua actuació que els hi va fer anar, i l'Oficina de Col·locació, quan ja la tenien, varen plantejar que fos amb caràcter obligatori la concurrència a la mateixa, i després demanaven l'obligatorietat del torn. Això, jo vaig haver de fer-ho anar pels camins legals, perquè la Llei no diu de cap de les maneres que el Conseller, per la seva lliure voluntat, pugui fundar de seguida una Oficina de Col·locació de caràcter

obligatori, ni de torn rigorós. En això, les Lleis assenyalen uns tràmits, dintre dels quals jo em vaig moure. De manera que les diferències que hi varen haver en les reunions celebrades a la Generalitat i que tingueren com a conseqüència que els obrers de Sabadell declarassin la vaga general durant vint-i-quatre hores, perquè no va durar més, no foren aquestes, sinó quatre bases respecte les quals no es varen poder entendre, car jo ja tenia prèviament a la declaració de la vaga el Decret signat declarant l'obligatorietat de la concurrència a la Borsa de Treball de Sabadell i després l'obligatorietat del torn rigorós.

Jo sento que no sigui aquí l'amic Fronjosà per a pregar-li que una altra vegada procuri, quan hagi de fer-me alguna al·lusió respecte a incumpliment de les lleis per part meua, estar més assabentat que no ho estava en el cas concret de Sabadell.

El Sr. FRONJOSÀ : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. RUIZ I PONSETI Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : En realitat no hi han rectificacions en els precés i preguntes, senyor Ruiz i Ponseti; però la Presidència, interpretant d'una manera benèvola el Reglament, li concedirà la paraula.

El Sr. FRONJOSÀ : Celebro que el vell amic i estimat company senyor Martí Barrera, avui en funcions de Conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, hagi vingut a contestar alguns dels precés que d'una manera reiterada, gairebé pesada, aquests dies passats nosaltres li hem fet. Ell, home que coneix força les nostres coses, sap que per damunt dels afectes cordials, hi han els deures de l'organització que imposen complir els mandats que d'ella dimanen, i que, en aquests moments, aquesta mena de polèmica, establerta unes vegades amb la seva presència i altres vegades amb la seva absència, em recorden velles lluites que havíem sostingut i diferències de criteris que havíem mantingut, sempre cordialment, i això fa que, per damunt de les diferències de llocs i d'opinions — potser més superficials que de fons — que avui ens separen, la nostra amistat ha de continuar essent la mateixa, i el reconeixement dels vells lluitadors ha d'estar sempre present en les polèmiques que puguem establir en aquest Parlament, com les sosteníem quan les fèiem a través dels nostres sindicats professionals.

Jo, ahir — contestant d'una manera concreta, en primer terme, al que fa referència al cas de Sabadell —, no vaig dir que la vaga dels teixidors de Sabadell s'hagués plantejat per aquelles causes o aquelles coses que m'atribuïa el senyor Conseller de Treball. Jo, el que vaig dir i sostinc, i jo sé que a la llarga l'amic Barrera coincidirà amb mi, és que en qüestions de caràcter treballista, la decisió és un gran factor per a poder solucionar les qüestions, i en el cas de Sabadell, si hi hagués hagut decisió, que podia perfectament adoptar-la l'amic Barrera, potser no s'hauria produït aquell espectacle que, en el fons del fons, vol dir el següent: uns treballadors que fa una pila de mesos que tenen un plet amb la classe

patronal, per, podríem dir-ne, coaccionar la voluntat, per obligar els patrons a accedir a les seves justes demandes, que a la fi i al cap només demanaven el compliment estricte de la Llei, o sigui, la implantació a Sabadell d'una Oficina de Col·locació obligatòria, potser amb unes petites variants, degut a la concepció particularíssima que tenen aquells treballadors, que sortits dels rengles de la Confederació General del Treball, encara avui no saben adaptar-se d'una manera estricta — i potser és aquesta una de les seves grans virtuts — a les Lleis estrictes de caràcter social. Si s'hagués tingut una mica de decisió, aquesta vaga no s'hauria produït, i, en no produir-se, no hauríem vist amb dolor l'espectacle de què per arribar a què sigui reconeguda una demanda de les classes treballadores, essent aquesta demanda una cosa que s'adiu perfectament amb les Lleis vigents, s'hagi d'apellar al recurs de la vaga. Perquè l'amic senyor Barrera sap que l'Oficina de Col·locació a Sabadell no es va establir en virtut d'un informe del Consell de Treball, sobre el qual, quan nosaltres parlem amb més amplitud de les qüestions de Treball, també n'haurem de parlar, perquè no guixa, el Consell de Treball, (*Rialles*.) amic senyor Barrera. (*El senyor Ruiz i Ponseti fa una indicació al senyor Fronjosà*.) Ah!, He arribat tard i no sabia que ja s'hagués parlat del Consell de Treball. Doncs si en lloc d'interpretar-se la demanda dels teixidors de Sabadell, no d'aquesta manera com ho acostumen a fer molts senyors Advocats que tenen un concepte de la Llei aixerreït i arcaic, sinó amb una mica més d'humanisme i de bon sentit, que de vegades ajuda a què les Lleis siguin més assimilables a les conveniències de la col·lectivitat, si en lloc d'haver-hi al Consell de Treball un home, personalment mereixedor de tots els respectes, però que està desplaçat completament en la feina que se li ha confiat, hi hagués hagut un home més àgil i més amb consonància amb la consciència del temps, el Consell de Treball havia d'informar en sentit favorable la implantació de la borsa, tal com demanaven els treballadors tèxtils de Sabadell.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social*.)

I els fets demostren que no era una cosa tan impossible ni tan fora de la lògica ni tan fora del bon sentit, quan després de vint-i-quatre hores de vaga, tal com demanaven els obrers de Sabadell, es va implantar l'Oficina de Col·locació. I jo arribo a aquesta conclusió: si aquesta vaga hi havia un moment, o aquesta resistència no pot ser vaga, aquesta resistència que els treballadors oposaven, hi havia un moment que es podia resoldre concedint la implantació de l'Oficina de Col·locació, tal com ells demanaven, ¿per què s'espera, amic senyor Barrera, a que ells declarin una vaga per arribar a accedir a aquesta demanda? Aleshores hem de convenir que tindran raó aquells elements que la V. S. i jo fa anys que ja els hem deixat al marge, i que fa anys ja que estem dient que viuen fora de la realitat. Aleshores nosaltres confirmem una cosa: i és que per a l'obtenció de millores, i no solament per a l'obtenció de millores, sinó per a fer complir aquelles Lleis que beneficien a la classe treballadora, és precis que els

treballadors adoptin d'una manera sistemàtica i permanent actituds de violència. I és d'això que jo em queixo, res més que d'això, perquè jo crec que aquella actitud que va adoptar el meu amic senyor Barrera en imposar finalment l'Oficina de Col·locació quan va veure el conflicte plantejat al carrer i l'amenaça de vaga general a Sabadell — com ell ja sabia que s'anava a declarar — podia adoptar-la abans, no solament abans de què es produís la vaga, sinó immediatament després que el Consell de Treball hagués fallat, i encara que hagués fallat en contra, perquè al cap i a la fi els homes de Govern han de seguir el seu criteri, i el seu criteri no pot estar supeditat a la informació d'un funcionari, per respectable i per capacitat que estigui. A més, jo crec que hi ha funcionaris que informen els Consellers, segons — i sempre dintre de la Llei — allò que el Conseller determina que hagi d'ésser l'informe. Jo només em queixo, torno a insistir, que després d'una pila de temps de perdre una hora cada dia, amb una disciplina admirable, amb unes ganes de concòrdia admirable per part de la classe treballadora que no demostraren els patrons, ja que cada vegada, per exemple, que s'arribava a un acord, al matí següent venien plantejant un nou problema nou — això ho sap l'amic Barrera — que després d'això s'obligui per a arribar a obtenir el mínim que es podia arribar a obtenir, que és la implantació d'una Oficina de Col·locació de caràcter obligatori, que aquí estava el problema, que se'ls obligui a aquesta gent per a fer complir la Llei a anar a una vaga. Jo crec que en això no hi hem de caure, perquè aleshores tornarem a allò que deia jo ahir: que només tindran raó a Catalunya la gent que adopten posicions extremes, com la F. A. I. i la Lliga Regionalista.

En allò que fa referència a la legislació social en general, no és pas un secret que aquí no es compleix; no es compleix, per exemple, la jornada de vuit hores. Jo no em creia haver d'intervenir aquí aquesta tarda perquè si no li podria anomenar una pila de pobles que demostrarien a l'amic Barrera que no es compleix la jornada legal. La Llei de Termes Municipals tampoc no es compleix. Les demandes que es fan als Jurats Mixtos no n'hi ha cap que es faci en el temps que determina la Llei, ni, per exemple, els judicis de conciliació es fan en el temps que determina la Llei, ni els recursos es resolen en el temps que determina la Llei, ni es fa res d'acord amb la Llei. Això ho sap l'amic Barrera i si avui, perquè estic mancat de dades, no puc anomenar pobles on encara es treballa més de la jornada de vuit hores...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Fronjosà; em permetrà advertir-li que convertir el prec en una interpellació seria, potser, improcedent en aquests moments, sense haver-ho anunciat al senyor Conseller. Tingui, la V. S., l'amabilitat de cenyir-se als termes de la pregunta.

El Sr. FRONJOSÀ: Bé. Senzillament, jo sostinc això: La Llei de Termes Municipals no es compleix i no es compleix perquè hi ha aquesta amenaça, aquest interrogant d'ésser anul·lada per a tota la República; però mentre el Parlament de

la República no l'anulli, nosaltres, que creiem que som una cosa diferent que el Parlament de la República i que el Govern de Catalunya és una cosa diferent que el Govern de la República, en un sentit beneficiós per a nosaltres, hem de fer complir aquestes lleis.

I jo vull dir una cosa, finalment, i és que jo sé que l'amic Barrera té tota la bona voluntat per a fer complir aquestes Lleis, n'estic convençut, no en dubto ni un moment, però hi ha una cosa que no marxa, que no rutlla; i jo voldria que les meves paraules servissin d'estímul per tal que es cerqués on és la peça d'aquesta maquinària que fa fallar tot el conjunt. El fet és que les classes treballadores cada dia se senten més decepcionades de recórrer a aquells organismes que han de vetllar pel compliment, pel reconeixement de llur dret, i el pitjor que podria passar fóra que organismes obrers, i obrers individualment, que comencen a tenir confiança i a reconèixer que hi ha altres procediments dels que s'havien vingut emprant fins ara per a fer justícia a la classe treballadora, i per a obtenir justícia per a la mateixa, el pitjor que ens podria passar, repeteixo, és que nosaltres féssim caure en descrèdit aquests organismes, puix que aleshores podríem fer revivre una cosa que està, si no morta d'una manera absoluta, ferida mortalment, i que potser ens podria proporcionar uns quants anys més de dolor, i uns quants anys més de llàgrimes. És això: que el que ens injectaren fa uns quants anys i que hem tingut la sort de treure'ns-ho del damunt i que estem contemplant com s'ha anat corrent a aquells llocs de procedència, nosaltres, amb la nostra actitud, no féssim la gran barrabassada que pogués tornar a revivre, i l'única manera que no pugui revivre, amic Barrera, creieu-me, és proporcionar aquells mitjans més eficients als organismes encarregats de fer complir les Lleis, encara que sigui passant per damunt de coses que estan parapetades darrera d'aquests organismes, perquè si no ho fem així serem víctimes, una vegada més, de dolor i d'incomprensió. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Només dues paraules, aprofitant l'amabilitat del senyor President, que em dona ocasió, que jo considero un deure de cortesia, d'agrair al senyor Conseller les explicacions que ha donat respecte el funcionament del Consell de Treball, i per a dir-li que prenem bona nota del propòsit ferm que aquí ha demostrat que d'avui en endavant el Consell de Treball tramitarà les coses a la velocitat que s'hagin de tramitar, que la velocitat amb què s'han de tramitar no és altra que la que requereix l'interès públic. Si durant un dia es presenten dos mil expedients, vol dir que hem de tenir un Consell equipat per a resoldre en un dia dos mil expedients; si només se'n presenten quatre, n'hi haurà prou en tenir un Consell de Treball que en resolgui quatre. Però, respecte d'aquest punt, em permeto fer una advertència al senyor Conseller de Treball, i és dir-li que des del punt de vista burocràtic, des del punt de vista econòmic-burocràtic, des del punt de vista del cost del funcionament del Consell de Treball, el més econòmic de tot és que tramiti els expedients al dia, perquè la classe patronal està posant aquest gran nombre de recursos precisament refiant-se que els recursos estaran dos anys a solucionar-se. La major part d'aquells

recursos sap perfectament per endavant que els té irremissiblement perduts, però els posa perquè així allarga la qüestió dos anys. El dia que sàpiga que aquests recursos han d'ésser resolts en quaranta-vuit hores, aquests recursos no seran posats, i aleshores el funcionament del Consell de Treball serà el més econòmic possible perquè només es posaran els recursos que tinguin un fonament legal, és a dir, en aquells casos de dubte.

També he de prendre bona nota, encara que em permetrà el senyor Conseller de Treball que amb una mica d'ironia interna, del seu optimisme respecte el que diu de l'arranjament del conflicte dels treballadors de les Companyies d'electricitat amb llurs patrons. Jo no hi crec, en aquest arranjament. Aquest arranjament voldria dir que les companyies d'electricitat abandonarien llur criteri feudal de la màxima explotació i el màxim domini sobre llurs treballadors. Com que no ho crec, li dono el compàs d'espera que denana per a esperar l'arranjament d'aquest conflicte; però ja li anuncio des d'ara una interpellació per al dia que el senyor Conseller de Treball doni el conflicte per arranjat, que jo em permeto creure que aquell serà un dia de principi d'un nou conflicte, perquè les companyies productores són insaciables, volen devorar d'una manera permanent llurs treballadors, i el probable és que l'arranjament que ells facilitin no sigui tal arranjament.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. ROURET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Per donar les gràcies al senyor Conseller de Treball per les paraules que m'ha dirigit en resposta al meu prec de l'altra dia. Jo no he de dir-li que era innecessària tota excusa per part seva, perquè jo conec, com coneixem tots, el treball ingrati que pesa damunt d'ell. Jo m'atenc al seu prec i a la manifestació dels seus desigs, no volem portar a debat una qüestió que està ara en moments delicats de resolució. L'únic que ens interessa és insistir sobre la necessitat de què aquesta qüestió sigui portada per part del Govern de Catalunya d'una manera vertaderament imparcial; en forma que la qüestió se sostregui a tot problema polític i a tot problema que no sigui estrictament el dels interessos realment en conflicte; i que la intervenció del Govern de Catalunya sigui garantia de què hi ha la voluntat de fer justícia i d'acordar les parts en conflicte, i res més que ella eviti per aquesta sola raó d'acció complementària, que per a fer-la efectiva es trobarà potser en altres Departaments del mateix Govern, per evitar tota possibilitat de conflictes greus que posin en perill no solament la nostra economia, sinó també la nostra pau interior.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rouret.

El Sr. ROURET: En aixecar-se a parlar el senyor Conseller de Treball, en les seves manifestacions ens ha demostrat que havia recollit un prec que nosaltres havíem formulat en una de les passades sessions, respecte un conflicte que s'havia plantejat a Flix. El senyor Conseller, amb les seves manifestacions, ens ha indicat que s'havien iniciat ja les gestions per arribar a una solució d'aquest conflicte, i nosaltres hem d'agrair-li aquestes manifestacions i al mateix temps hem d'expressar-li el nostre desig de què les gestions iniciades es continuïn amb

la intensitat i amb la forma deguda, a fi que la solució d'aquests conflictes sigui una cosa ràpida i retorni el més prompte possible la tranquil·litat a les llars obreres de Flix, tranquil·litat que ha estat pertorbada per un conflicte que dissortadament ha durat molt de temps.

El Sr. CASADEMUNT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casademunt.

El Sr. CASADEMUNT: Per a pregar al senyor Conseller de Treball que ens exposi quines són les gestions fetes en relació a la Companyia del Nord, respecte als passos a nivell, ja que es tracta de quelcom molt important per les nostres comarques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: En primer terme ens hem de ratificar en les manifestacions que acabàvem de fer en el moment en que entrava el senyor Fronjosà en el saló de sessions. He fet l'afirmació de que la vaga general de Sabadell no era a conseqüència de no haver-se establert allà la Borsa de Treball o l'Oficina de Col·locació en el seu Ajuntament. La vaga es va produir perquè després de vint-i-quatre sessions consecutives, discutint en la Conselleria de Treball, varen restar quatre punts concrets en què no es va poder arribar a una intelligència; i si no fos per fer-me pesat, jo llegiria aquests quatre punts i es veuria quina era la posició patronal i quina la posició dels obrers i la fórmula d'arranjament que cada una d'aquestes parts pretenia o donava. Però el cert és que de l'Oficina de Col·locació ja no es discutia; solament hi havia pendent d'estudi en el Consell de Treball un ofici o una demanda que feien els vocals obrers de la Comissió inspectora de l'Oficina, en la qual demanaven l'obligatorietat del torn, és a dir, l'obligatorietat de concurrència i després restabliment del torn rigorós; i una altra posició o demanda de la classe patronal, dels vocals patrons en l'Oficina de Col·locació en la Comissió inspectora d'aquesta Oficina, demanant que no s'establís l'obligatorietat de la concurrència a la Borsa ni el torn obligatori. Totes aquestes demandes es varen portar a informe del Consell de Treball, i perquè vegi el senyor Fronjosà que jo faig tot el cas que crec he de fer dels informes que em doni el Consell de Treball, però que en determinats casos també jo sé actuar d'una manera ràpida; jo, prescindint en aquest cas del que m'informava el Consell de Treball, vaig portar el Decret i vaig disposar que s'establís, però abans de la declaració de vaga, o sigui que vaig portar al Consell el Decret establint l'obligatorietat del torn, millor, la de concurrència a la Borsa i després d'obligatorietat en el torn, abans de què es produís la vaga. El Decret està signat dos o tres o quatre dies abans de què es produís la vaga; vull que quedi això ben sentat, així com que la vaga general de Sabadell no es va produir a propòsit de l'Oficina de Col·locació, sinó que va ésser motivada per quatre punts en relació als quals la nit abans de produir-se aquesta vaga els elements interessats no es varen entendre, no varen poguer arribar a un acord; i després, amb sorpresa nostra, varem saber el dia següent que s'havia declarat la vaga de l'art tèxtil a Sabadell.

Dit això, em sembla que el senyor Fronjosà es donarà per contestat. I en el que fa referència a la indicació que ens ha fet el senyor Casademunt, he de dir-li que jo prenc bona nota sempre, dels precés encara que es formulin en moments en què no estigui en el Saló. I no solament en el que es refereix al prec formulat pel senyor Casademunt, sinó amb ocasió del prec que amb anterioritat va formular el senyor Mora, immediatament varem notificar les aspiracions que s'havien manifestat en aquest Parlament a les companyies ferroviàries afectades per aquesta qüestió; i hem de dir, que per ara no hem rebut cap contestació. Tots els senyors Diputats saben, que la Direcció de la Companyia de Ferrocarrils del Nord és establerta a Madrid. Jo vaig escriure a Madrid totseguit, interessant-me per les queixes que aquí s'havien formulat respecte als passos a nivell, i per ara no he tingut cap contestació. Prometo que tan prompte com tingui una resposta per part d'aquestes Companyies, en donaré compte a la Cambra i especialment als senyors Diputats que s'han interessat per aquesta qüestió.

Per lo que fa referència al prec que ens va fer l'altre dia el senyor Sauret, respecte el Ferrocarril de Lleida a Saint-Girons, hem de fer idèntiques manifestacions. Ens hem adreçat al Ministeri d'Obres Públiques interessant-nos per l'assumpte, i tampoc no hem tingut cap contestació. Repeteixo el que acabo de dir respecte als passos a nivell, o sigui que tan prompte com rebi una contestació ho notificaré al senyor Sauret i a la Cambra.

Ja sabem que en qüestions de ferrocarrils no hi ha res traspassat i, per tant, no és assumpte de la nostra incumbència. I així les coses, forçosament ens hem de limitar a recollir els precés i queixes que aquí es formulin i demanar, però no intervenir d'una manera directa i eficaç com podríem fer-ho, com podríem intervenir si aquests serveis ens haguessin estat ja traspassats. He dit.

Per a minvar els casos de trasllat de personal de les companyies ferroviàries

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cerezo.

El Sr. CEREZO: Per formular un prec al senyor Conseller de Treball en relació al que està passant a determinats empleats a Catalunya, per tal de veure si el senyor Conseller, dintre del que li permetin les seves facultats i les seves gestions, pot donar satisfacció a les aspiracions dels empleats a què vaig a referir-me. Es tracta del cas dels empleats ferroviaris de les Companyies del Nord i M. Z. A. L'una i l'altre tenen establert, segons sembla, i no vull atribuir que es faci en altre sentit, que a l'ascendir a personal de determinades seccions, se'ls envii fora de Catalunya. Però el fet és que empleats que fa temps que viuen a Catalunya, se'ls envia fora de Catalunya, i altres empleats de fora, se'ls fa venir a Catalunya. I el prec que formulo al senyor Conseller de Treball en defensa d'aquests empleats és per veure si el senyor Conseller es pot adreçar als organismes corresponents, per evitar que es

facin aquests trasllats, o al menys minvar-los per a mirar si pot fer-se que el personal que es troba a Catalunya se'l pot considerar inamovible dintre de Catalunya. Aquesta mesura s'ha establert en unes seccions, i fora convenient que s'adoptés en totes les seccions, que en aquest sentit ens afecten, de les Companyies del Nord i M. Z. A.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Conseller té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques : Jo prometo complaure al senyor Cerezo en la petició que em fa ; però puc avançar ja una cosa. És que, obeint a requeriments precisament d'empleats de la Companyia de Ferrocarrils del Nord afectat per això, la setmana passada vaig iniciar unes gestions que a hores d'ara no han donat cap resultat ; però tornaré a insistir i ja informaré d'allò que sàpiga.

Reiterant un prec

El Sr. IBARS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ibars.

El Sr. IBARS : Senyors Diputats : Fa dies que vaig formular un prec al senyor Conseller d'Obres Públiques i, com sigui que veig que avui s'ha dedicat a contestar-los gairebé tots, però s'ha oblidat del meu, potser perquè és més antic, m'aixeco tan sols per a recordar-li i no per a demanar-li una resposta immediata, sinó per a dir-li que m'informi de l'objecte del prec el dia que cregui convenient.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques : Procuraré informar-me i contestaré complidament al senyor Diputat que acaba de parlar.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu

El Sr. PRESIDENT : Entrem en el capítol VIII, que fa referència als contractes d'aparceria.

(Es dona lectura a l'art. 65 del dictamen, al qual no ha estat presentat cap vot particular ni cap esmena.)

Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Governació.)

El Sr. RUIZ I PONSETI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Senyors Diputats : En principi estem d'acord amb la lletra i l'esperit d'aquest art. 65. Nosaltres no solament estem d'acord amb aquest article, sinó també amb tot l'esperit del capítol que regula els contractes

d'aparceria. Considerem que és la millor regulació a què podem arribar en qualificar-los com a contractes de societat i tot el que es derivi d'aquesta qualificació considerem que és un encert d'aquesta Llei.

Respecte del tercer paràgraf d'aquest art. 65, ens han suggerit algunes modificacions possibles i inclús potser convindria estudiar la possibilitat de la seva supressió. Jo, quan va estudiar-se l'article a la Comissió i fins fa pocs moments, estava d'acord amb tot el redactat de l'art. 65. Darrerament se'm féu notar que potser aquest tercer paràgraf pot ésser un perill en contra del progrés ramader del nostre país, i com que jo crec que el que fa més falta és facilitar la propulsió i el progrés de la ramaderia, convindria que estudiéssim la conveniència de suprimir aquest tercer paràgraf o que almenys es donessin les explicacions per veure si tots podíem estar d'acord en aquest sentit, però d'una manera més terminant.

No obstant jo preferiria suprimir-lo. No em fa cap por la seva supressió ; però si la Comissió creu que no és convenient suprimir aquest tercer paràgraf, jo almenys demanaria que allà on diu : «no tindran el concepte d'aportació del propietari a l'efecte de calcular...», digués : «al sol efecte de calcular...» Així, penso que quedaria més clar l'article.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : La Comissió entén que no ha de suprimir aquest paràgraf tercer perquè això no prova que en els contractes d'aparceria es pugui establir la part que pugui correspondre a les aportacions de bestiar. Això és per evitar confusions en aquests contractes que avui diuen que són de parts i que no són d'aparceria. Però això no vol pas dir que en tots els contractes no es pugui establir una condició en la qual es faci referència a la participació de propietari i conreador, i una clàusula referent a la cria de bestiar i no a les condicions complementàries dels contractes establerts de masoveria.

En quant a la paraula que diu el senyor Ruiz i Ponseti, la Comissió no té cap inconvenient en afegir-la i, per tant, que digui «al sol efecte».

(L'article és aprovat amb aquesta modificació, restant redactat de la forma següent :

«Article 65. Els contractes de conreu seran d'aparceria sempre que el propietari aportï, a més de l'ús de la terra, una quarta part o més del capital necessari per a la seva explotació i percebeixi una part dels fruits o beneficis.

Els contractes de conreu en què l'aportació del propietari de més de l'ús de la terra, no arribi a l'expressat 25 per 100, es consideraran contractes d'arrendament a tots els efectes d'aquesta Llei.

No tindran el concepte d'aportació del propietari, al sol efecte de calcular la seva participació en el capital d'explotació i, per tant, conèixer la naturalesa jurídica del contracte, les aportacions que faci en la cria de bestiar complementària.

L'extensió de terra que comprengui tot contracte d'aparceria no podrà ésser superior a la prevista en l'art. 7.º d'aquesta Llei.»

S'aprova, a continuació, l'art. 66 del dictamen

al qual no ha estat presentat cap vot particular ni cap esmena.

Es dona lectura a l'esmena següent, presentada a l'art. 67 del dictamen :

«On diu "...els edificis i construccions, etc..." s'hi afegirà, "...superficials i del subsòl per a captació d'aigües". La resta de l'article, igual.

Palau del Parlament, 8 de març del 1934. — Simó i Bofarull, Ibars, Lloret, Balart i Romeva.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : La Comissió desitjaria que algun dels signants de l'esmena expliqués el seu abast.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Nosaltres agraïm molt la deferència que significa per aquests signants de l'esmena el que la Comissió vulgui assabentar-se dels motius amb què la mateixa ha esta fonamentada.

El Sr. PRESIDENT : La Comissió i la Cambra ho escoltaran amb satisfacció.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : L'art. 67 té un lapsus que pretenem nosaltres subsanar amb aquesta esmena i té també alguns conceptes que serien susceptibles d'aclariments verbals per part de la Comissió als efectes de la interpretació immediata i, naturalment, per a evitar més tard interpretacions torçades. Em refereixo als serveis d'instal·lacions mecàniques.

Nosaltres, literalment, volem dir que com que el primer concepte de l'article és considerar com aportació del propietari el subministre d'aigua de regadiu, i l'aigua de regadiu pot subministrar-se de moltes maneres, ja són dos els conceptes que crec que s'han d'aclarir i lliguem aquests amb l'esmena perquè quan es parla d'edificis i construccions, com que hi ha construccions que signifiquen inversions importantíssimes, en certs casos, de capital, per a captar aigües, sobretot aigües subterrànies, en esmentar el subministre d'aigües de regadiu, crec que hi falta el concepte que entenc que es pot afegir, perquè el subministre d'aigües de regadiu, al cap i a l'últim, quan prové d'una mina que té, per exemple, tres-cents anys d'existència, ha estat amortitzada de sobres i nosaltres no ens oposem a què pugui fer-se la capitalització al 25 per 100. El subministre d'aigües de regadiu pot ésser de mines de propietat exclusiva i que no hagin de pagar cap cànon, pot ésser d'una comunitat de regants on hi hagin cànons i entre ells poden haver-n'hi de servitud, però pot ésser també una altra mena d'aigües captades per procediments mecànics; que també pot ésser que si anéssim a fer un estudi financer d'una explotació agrícola, estigués ja amortitzada, però quan menys el funcionament és un altre problema que se'ns presenta. ¿Es que es vol subministre de franc a raig d'aixeta o és que forma part d'aquella finca amb una participació en un estany de l'Estat — com són encara els de Catalunya — i que s'ha de pagar un cànon per hora o per diada o per metre cúbic, o bé s'han de pagar cànons d'electricitat, despeses d'entreteniment, potser jornals de mecànic? Com

s'ha d'estimar aquesta aportació d'aigua de regadiu donades les múltiples formes en què pot rajar el safareig per a considerar-ho com a part integrant i fins a on d'aquest 25 per 100 de participació? No solament la manera, sinó l'origen i la forma de subministrar-la. I lligat amb aquest aclariment, que creiem d'una certa importància, que esperem que la Comissió ens doni, hi lliguem aquest concepte de l'esmena, perquè, quin dubte hi ha! Al camp de Tarragona, potser per desgràcia, més que en altres llocs, hi ha enterrats sota terra munts de milions. Fóra curiós que l'Estadística de la Generalitat, quan tingués un lleure, fes una estadística del que costa l'elevació d'aigües i treballs d'exploració i captació al camp de Tarragona. Hi ha finca de catorze jornals on s'han esmerçat 25,000, 30,000 pessetes, res més que per a trobar una aigua relativament escassa en anys de seca. Doncs bé : aquesta aportació de l'aigua de regadiu, com es pot entendre per entrar el concepte que ve a definir el contracte? En quina quantia? En quina forma? Com que es parla d'edificació, es parla de construcció, i no es parla del subministre d'aigües, en moltes finques, no sols del camp de Tarragona, sinó de moltes comarques de Tarragona, costa un desemborsament més gran per part del propietari, costen més que les construccions i les instal·lacions secundàries les construccions subterrànies per anar a trobar l'aigua.

Sobre això no crec haver esgotat el tema, però em penso que malgrat els meus defectes d'expressió, m'he fet entendre per la Comissió. Si per cas després amb la vènia de la Presidència, podríem acabar d'aclarir algun concepte.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Cultura.)

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : Tota classe d'instal·lacions que hi pugui haver en què el conreador directament pagui ell un cànon o un lloguer, ja no són aportacions que es volen considerar aquí. Aquí es tracta d'unes utilitats d'un servei : és el servei d'aigües que s'hagin d'utilitzar en aquella finca. El servei d'aigua pot haver costat, com ha dit el senyor Simó, per estudiar-lo, per mirar de tenir-lo, una infinitat de mils de pessetes o de duros; però no hi ha dubte que el servei té un valor : està en la utilitat que fa aquell servei d'aigua de regadiu. Aquesta és la única aportació que es considera aquí. Per això, en l'art. 70 bis — que és una esmena que s'ha repartit per aquí — en el final es diu : «També entendrà en tots els problemes econòmics que respecte a aportacions i a participació de producte i beneficis es susciten entre els contractants.» Vol dir que les Juntes arbitral són les que han de intervenir en la regulació de tots aquests preus que han de servir de base per estimular les aplicacions que pugui fer el propietari o que pugui fer el conreador. En aquest cas són aportacions que fan referència a l' que faci el propietari. Tant en el que fa referència a subministre d'aigua, com referència a edificacions i construccions, com referència a instal·

lacions mecàniques, són els serveis que prestin cada una d'aquestes funcions a l'agricultura. Aquests serveis són les aportacions, no el valor de les finques, ni el valor de les màquines, ni el valor de les instal·lacions de l'aigua. És l'avaluació que es pugui donar al servei el que té en compte la Junta arbitral com a aportació feta pel propietari.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Així resultarà que quan s'hagi de fer la valoració del preu o del dret d'adquisició, només s'haurà de capitalitzar el servei...

El Sr. CEREZO : No hi entra això.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Oh !, bé ; però és riquesa circulant en la borsa oberta que en diríem dels valors immobiliaris. Aleshores tindria una consideració molt distinta, perquè si un arrendatari fa ús del dret d'adquisició i es val d'una valorització d'una finca que tingui treballs subterranis practicats, una finca que valgui, per exemple — jo parlo de casos pràctics que conec — ; una finca que la terra sola pugui valdre sis mil duros, però en canvi els treballs que s'han fet per l'aigua valen quatre mil o cinc mil pessetes. Com es capitalitza això ? Si tenim aquest criteri respecte del mitger, no sé quin criteri podríem seguir després per a valoritzar-ho, per a vendre-ho a l'arrendatari. Aquesta és una petita objecció que se m'ha ocorregut ara en la improvització de la discussió.

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Ara, hi ha els serveis d'instal·lacions mecàniques. El mateix passarà. Naturalment, que les instal·lacions mecàniques són les que podríem aplicar a la boca del pou per pujar l'aigua. Aleshores tindríem una duplicitat de conceptes. Jo ho veig una mica difícil ; però vaja, si hem trobat la panacea, perquè l'esmena que s'ha circulat ara darrerament diu que les Junes Arbitrals són les úniques competents per entendre en aquest import, jo quasi bé que prescindiria de l'article. Si comencem a posar casos, fent un art. 67 casuístic, que serà sempre incomplet, per molt competent — com jo reconec que és — que sigui la Comissió, i per molt que volguem agafar una lupa per buscar tots els casos casuístics imaginables, sempre quedarà un petit marge, i si hem de raure al poder de les Junes arbitrals, fora millor evitar motius i donar una facultat àmplia pel sol concepte d'aportació en què les Junes arbitrals estimin el que creguin per convenient. Ara, que el que sigui en única instància també ens sembla una mica dur, perquè és una qüestió de vida o mort tant per l'aparcer com pel propietari d'aquest dictamen de la Junta arbitral, que podria ésser totalment equivocada, perquè d'homes és errar, i potser caldria que en determinats casos es cerqués una manera de salvar els errors que es puguin cometre.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Cerezo.

El Sr. CEREZO : El senyor Simó ens ha parlat del dret d'adquisició, per la valoració de la

terra. En els contractes d'aparceria no hi entra el dret d'adquisició. En els altres contractes que hi entra el dret d'adquisició, ja hem regulat que es farà a base de la capitalització segons l'arrendament de la terra. Per tant, com que tota terra...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : D'acord !

El Sr. CEREZO : ... té un arrendament ja assenyalat que és el que es pagarà, segons contracte, de mutu acord, o bé establert per les Junes arbitrals, segons aquesta norma que ja s'ha aprovat, el dret d'adquisició no pot tenir altre valor que el que resulti de l'article que fa referència a la capitalització. És la forma en què s'ha regulat. En l'aparceria, doncs, no hi entra. Que es dona el cas aquest que hi hagi terres en les quals el propietari ha invertit mils de pessetes per a fer estudis d'explotació d'aigües ? Si l'explotació d'aigües no li ha sortit, el valor que se li apreciarà serà petit, i si li ha sortit tindrà un valor en proporció al preu de l'arrendament que tingui la terra. (El senyor Simó i Bofarull fa una interrupció que no arriba a la taula de taquígrafs.) Per això dic que en els d'aparceria no hi ha el dret d'adquisició. Com que no hi ha dret d'adquisició, es tracta de serveis que hagi de prestar el propietari a la terra ; i els presta de diverses maneres : els pot prestar com a regadiu — ja he dit que si és regadiu que el conreador paga, ja no és un servei prestat, perquè ja paga el conreador aquell regadiu — ; però si és un servei d'aigües que el presti el propietari, com a aportació, tindrà el valor que se li assigni com a servei que presta, i aquest valor com a servei que presta serà en cada comarca segons les costums establertes en el que és el preu d'arrendament, per vessana o per jornal, segons el tipus, en quantitat d'aigua que necessiti per regadiu ; i aquesta és una de les bases per les quals s'hauran de regir les Junes arbitrals per anar a establir aquests preus d'aportació que representi aquest servei.

Les instal·lacions mecàniques ? Hi pot haver instal·lacions mecàniques pel regadiu ; però també aquí s'hi vol comprendre aquelles instal·lacions ; o, per no dir la paraula instal·lacions, direm que hi ha propietats grans que estan distribuïdes en diversos arrendataris, i que té el propietari les màquines, que té les instal·lacions per l'oli, que té les instal·lacions pel vi, i aquelles prestacions que ell faci li donaran un valor, sinó les cobra ja en concepte d'arrendament. Si les cobra en concepte d'arrendament, no és una aportació ; però si les fa com a prestació o aportació al contracte, tindran com a valor el que per costum — és una cosa que no es pot negar — s'hagi establert en cada comarca com a valor del servei que s'utilitza.

Crec haver contestat al senyor Simó l'abast que té, a la nostra manera d'entendre, aquest article, i no s'ha d'estranyar perquè a les Junes arbitra's se'ls doni tota l'autoritat. No sobra aquest article. Hi ha d'haver unes normes, i la Junta arbitral té les normes del concepte d'aportacions i aquí hi hem posat tot el que nosaltres considerem aportacions del propietari perquè la Junta arbitral tingui les normes àmplies que se li donen de valorització respecte dels serveis que prestaran i tindran en compte la totalitat d'aportacions que aportí el propietari.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Jo lamento fer-me pesat, però tot i agraint les explicacions que m'ha donat la Comissió, estic desorientat o veig encara no ben perfilat, però veig el fantasma d'un problema gravíssim. Voldria ésser afortunat i poder definir, però és difícil arribar a aquesta Cambra i trobar-se amb uns dictàmens i improvisar sobre matèries que la meua modestia intel·ligència no pot abastar. Però, en fi, a veure si puc fer-me entendre! En el contracte de parceria no hi ha dret d'adquisició, però hi ha la terra capital, una terra capital en la qual hi pot haver valor invertit pel propietari.

El Sr. CEREZO: Valor productor.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Si aquest 25 per 100 d'aportació del propietari és indispensable per a definir el contracte i un cop definit el contracte no en pot treure més benefici que arrendant la terra que no se li exigeix aquesta aportació, això és condemnar a mort el contracte de parceria. Perquè anem a veure un altre aspecte d'això: és l'aspecte de la tributació. Un propietari arrenda una finca, es té en compte el seu valor, valor que és no el valor de producció, com deia el representant de la Comissió, sinó el que declaren els tècnics de l'Estat, o el que declara el propietari quan es tracta d'amillament. S'ha invertit un capital important en la captació d'aigües i aquella aigua no la pot capitalitzar ell com a producte de l'interès del capital que hi ha emprat, perquè si l'ha d'elevar el pagès, és com si no n'hi hagués, perquè com que percep, no pessetes, per l'arrendament, sinó fruits, mateu el contracte de parceria. No hi haurà cap propietari que vulgui donar la terra, a mitges, al terç, al quart o al cinquè, en aquestes condicions, i com que no es valoritza, no es reditua el capital emprat, el propietari capitalitzarà la part de fruits que li donen, i com que aquell és el valor producte anirà a l'amillament i dirà: «Senyors meus, producte d'aquesta finca: m'heu de rebaixar el líquid imponible». Perquè llavors en el dret d'adquisició s'hi tindrà en compte tot aquest capital, però aquí no, ni com a dret d'adquisició, perquè no hi és, ni com a rendibilitat, perquè si el propi propietari no fa el servei, el subministre, aquell capital no compta. Jo no em trobo amb forces per discutir aquesta matèria que és aliena a les meves activitats, però la deixo damunt de la taula pel cas de què sigui problema. Si aquest problema no existeix, si no és la desvalorització profunda de la riquesa immobiliària, jo me n'alegraré molt, però com que tenim aquest temor que ens sembla derivat d'aquesta realitat que planteja l'article 67, nosaltres haurem salvat el nostre criteri.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Crec que el senyor Simó planteja aquí un cas de valorització d'uns treballs que hagi pogut realitzar un propietari en unes terres, que no són sinó els que se li poden tenir en compte. Perquè ell ha dit: el líquid imponible neix de la producció neta de la terra, i, per tant, hom pot haver invertit en una propietat una quantitat determinada de pessetes, però no pot pensar que aquella quantitat li hagi de donar rendiment si s'equivoca. Si no s'ha equivocat, els serveis que prestà aquella inversió tindran un preu regulat en la producció i és precisament allò que se li tindrà en compte en les aportacions. Ens deia ell que un propietari així no farà mai contractes de par-

ceria perquè el valor de la terra li semblava que no arribaria mai a cotitzar-lo en el valor de l'arrendament. Nosaltres creiem que es faran molts contractes de parceria precisament en virtut d'aquest capítol, perquè el que separem nosaltres són les aportacions, puix que en l'article 70 ja diem que el valor de la terra sempre tindrà un valor considerat com a renda. Als únics efectes de determinar aquesta proporció d'aportació es tindrà en compte el preu de la terra calculat en la forma que disposa l'art. 38 d'aquesta Llei, que és la forma que s'ha assenyalat com ha de valoritzar-se la propietat terra. Per tant, tot propietari que faci un bon contracte de parceria si no s'ha equivocat en els càlculs de producció, com hem d'admetre que no s'equivocarà, tindrà el benefici de l'aportació del valor terra i el benefici de les aportacions que facin efectives siguin el 25 per 100 o una quantitat superior. Per tant, tindrà més benefici, i com que les aportacions d'aquest 25 per 100 que hi porti, com les que hi pugui aportar el conreador, és per treure més valor o producció de la terra, tindrà més compensació de l'aportació que porti perquè a part dels treballs que hi posi el conreador, la part d'adobs i altres, donarà un augment de producció que és la compensació que anirà a buscar en el contracte de parceria.

(Es rebutjada l'esmena, amb els vots a favor d'ella dels senyors Simó, Lloret, Ibarr i Romeva.)

L'article és aprovat amb els vots en contra dels esmentats senyors Diputats.

Són aprovats, sense discussió, els arts. 68, 69 i 70.

Es dona lectura a un art. 70 bis, presentat en forma de l'esmena següent:

«S'afegirà un article després del 70, redactat com segueix:

Article 70 bis. Les Juntes arbitralis seran les úniques competents per a entendre de l'import del tant per cent de capital d'explotació aportat pel propietari i, per tant, per a fixar la naturalesa jurídica del contracte. També entendran en tots els problemes econòmics que respecte a aportacions i a participació de productes i beneficis es suscitin entre els contractants.

Palau del Parlament, 8 de març del 1934. — Tauler, Viadiu, Magre, Armendares.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió accepta aquesta esmena.

El Sr. LLORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Lloret.

El Sr. LLORET: Voldria que els signants de l'esmena ens expliquessin l'abast de la mateixa, o si no la Comissió, que l'ha acceptada.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió explicarà el que precisament l'ha induït a acceptar aquesta esmena, i és que es tracta d'una esmena que ve a regular el que hi mancava en aquest capítol, o sigui que les Comissions arbitralis puguin entendre en totes les qüestions que afectin al contracte de parceria i a la vegada perquè aquests contractes puguin ésser subjectes a les revisions que hi puguin haver en les diverses transformacions per modificació de preu que puguin existir entre uns i altres.

Per això ha entès la Comissió que havia d'acceptar aquest art. 70 bis, que no regula altra cosa que la que he manifestat, en relació als contractes de parceria i les Junes arbitrals.

El Sr. LLORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Lloret.

El Sr. LLORET: Jo voldria, senyors Diputats, que concretéssim més respecte d'aquest article, voldria que es digués si és forçosa la intervenció d'aquestes Junes arbitrals o si aquestes Junes arbitrals, una vegada hagin pactat respecte a les valoracions els interessats, estan per damunt d'aquestes tasacions. Jo crec que no, jo crec que les Junes arbitrals no poden estar per damunt dels pactes que s'hagin fet i de les valoracions a què s'hagi arribat, i que únicament, exclusivament en casos de disconformitat, poden venir a regular. No és això?

A més, diu aquí «les úniques». ¿Es que no es poden sotmetre a una amigable composició, per exemple, els interessats?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Això, sempre.

El Sr. LLORET: Doncs aleshores que no es digui que seran les úniques competents.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Evident, en cas de discòrdia.

El Sr. BRU: És el Tribunal competent, davant del qual s'han de portar aquestes coses en cas de discòrdia.

El Sr. LLORET: Si hi ha altres mitjans dintre de la legislació i dels procediments que nosaltres no podem tocar, en virtut dels quals poden venir a resoldre's aquests conflictes, encara que nosaltres diguem que seran les úniques; de fet i de dret resultarà que no ho són.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Les afirmacions del senyor Lloret són una mica greus i em sembla que aclarit bé l'abast de l'article, el senyor Lloret veurà que nosaltres podem mantenir perfectament, i hem de mantenir, que seran les Junes arbitrals les úniques competents, sense afectar per a res a aquest problema de què nosaltres no podem legislar sobre qüestions de procediments.

Evidentment, quan una persona exercita una acció, aquesta persona la pot exercitar davant de qui vulgui, i si l'altra part accepta anar al lloc on s'exercita l'acció, s'estableix el que en podríem dir *litis consensus*, com el senyor Lloret sap bé. Aleshores en sotmetre's les dues parts en lluita a un jutge, sigui de la jurisdicció que sigui, en aquell moment ja no té la seva aplicació la Llei, perquè s'estableix un contracte, és una forma de regular el problema, i la sentència que es dicti per aquell jutge o àrbitre o en amigable composició, és vàlida, perquè hi ha hagut una cosa contractada, és una nova forma de contracte, és a dir, el contracte de *litis consensus*, establert d'una forma lliure. Ara bé el que es tracta de regular en la Llei, i per això es diu «seran les úniques competents», són els casos en què s'hagi d'obligar a l'altra part a anar al judici, i en el cas de què no hi vagi, considerar que el judici segueix en rebel·lia contra ell, i és això el que es persegueix

quan es diu que les úniques competents per a entendre de l'import del tant per cent, en aquest que en podríem dir aspecte econòmic del contracte, valorització econòmica del contracte, són les Junes arbitrals. Queda tota la competència per a les altres qüestions jurídiques per als Jutjats, per a la justícia ordinària, per als Tribunals ordinaris, però per a entendre d'aquest aspecte econòmic derivat dels contractes de parceria, tant en l'essencial que és el que deriva la seva naturalesa de l'aportació, que sigui un 25 per 100, que per això és de parceria, ja que en cas de què no arribés al 25 per 100 fóra un contracte d'arrendament; com en el que fa referència a les respectives aportacions per a calcular la proporcionalitat en què han d'ésser distribuïts els beneficis.

En quant a això que podríem dir qüestió econòmica fonamental del contracte, establim l'única competència de les Junes arbitrals. És a dir, a jui meu: si un qualsevol dels socis, per ésser el propietari, plantegés un problema dels afectats per aquest article davant del jutjat ordinari, en ésser plantejada per l'altra part la competència d'inhibició davant de les Junes arbitrals, aquesta competència hauria de prevaldre, perquè es Jutjats ordinaris s'haurien de considerar incompetents per a resoldre una qüestió econòmica derivada del contracte, en mèrits de la Llei votada pel Parlament de Catalunya, que està feta dintre de la seva sobirania.

Això no prejutja que voluntàriament puguin anar on vulguin quan s'accepti el terreny de la discussió per les dues parts, car això és contractual; però el que la Llei estableix és l'obligatorietat d'acudir al terreny de competència que representen les Junes arbitrals per tot el que són aspectes econòmics del contracte i aquesta és la finalitat de l'article.

El Sr. LLORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Lloret.

El Sr. LLORET: Jo celebri, senyors Diputats, que s'hagi posat en clar aquest article en la forma brillant que acaba de fer-ho el senyor Conseller de Justícia i Dret. És indubtable que els que no venim preparats, després del seguit de sessions que ha celebrat la Comissió i de conferències que hauran tingut la Comissió i el senyor Conseller de Justícia i Dret, quan cinc minuts abans de venir a discutir aquesta qüestió rebem el contingut d'una esmena que modifica d'una manera tan essencial com la que acaba de manifestar el senyor Conseller de Justícia i Dret el contingut d'un precepte, naturalment ens trobem en una situació de gran inferioritat. És per això que avui hem de fer, i hauré de fer en alguns altres moments, aquestes observacions, i hauré de demanar aclariments.

Realment, la doctrina sentada pel digne Conseller de Justícia i Dret és absolutament jurídica i jo no la puc rebutjar; però la forma aquesta de dir que: «les Junes arbitrals seran les úniques competents per entendre de l'import del tant per cent de capital d'explotació aportat pel propietari i, per tant, per fixar la naturalesa jurídica del contracte. També entendran en tots els problemes econòmics...», és natural que aquesta fórmula haurà d'estar subjecte a la reglamentació que donem a les Junes arbitrals, que si per da-

munt de les Junes arbitrals nosaltres hi acceptem recursos i acceptem apel·lacions, hauran de venir aquestes apel·lacions i aquests recursos. ¿Es això?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Exacte.

El Sr. LLORET: Aleshores nosaltres creiem que ho podem acceptar sense perjudici del què es resolgui respecte de l'organització d'aquestes Junes arbitrals, que crec que és el darrer capítol de la Llei.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo no tinc cap inconvenient en dir unes paraules més d'aclariment d'aquesta qüestió i és que el que es digui que seran les úniques competents no prejutja ni limita el recurs d'apel·lació davant del Tribunal Superior de Catalunya; és purament i simplement dintre del que en podríem dir una primera instància.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Es per a fer una observació respecte a la darrera part d'aquest article 70 bis, observació que també és la mateixa que se m'ha escapat de fer respecte a l'art. 70. Tant en l'un com en l'altre es parla de la distribució dels productes i beneficis, i jo crec que en lloc de: «productes i beneficis», o s'hauria de suprimir la paraula «beneficis», que crec que fóra el més encertat, o bé dir: «productes o beneficis». És a dir, ja és prou trist que l'home que treballa la terra hagi de donar una part del producte al que no treballa; però si a més de donar-li una part de la producció, després encara hi hagués d'afegir una part de benefici, fóra un doble inri i, per consegüent, doblement trist. Jo crec que millor fóra treure la paraula «beneficis».

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió no té inconvenient en que es digui, tal com indica el senyor Ruiz i Ponseti, «productes o beneficis». A l'article 70 també hi cal fer aquesta mateixa modificació.

El Sr. PRESIDENT: Ja es tindrà en compte en fer la redacció definitiva del projecte.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Jo voldria fer una observació al senyor Conseller de Justícia i a la Comissió, respecte d'aquest article que ara estem discutint sobre un punt que potser el mateix escau en aquest article que en qualsevol altre. Es refereix al següent: Segons l'art. 69, es declara que aquest contracte d'aparceria es regeix per una disposició del Codi civil. Per consegüent, ara per ara, hem d'anar a les disposicions del Codi civil i, segons aquest art. 1708, quan es parla de particions entre socis, es diu que es regirà per

regles de partició d'herència quant a la forma. Això de quant a la forma, vol dir que el judici a què es podria arribar entre les parts, cas de no aconseguir un arranjament respecte a la liquidació i a la partició de la societat, és un judici universal, o sigui, en testamentària. És un judici car, llarg, complex, costós i crec que valdria la pena, si no s'hi ha pensat, veure si hi ha manera de simplificar aquest procediment, si pot ésser que les Junes arbitrals o qui sigui, intervinguin per a determinar i arranjament aquestes qüestions que es poden produir entre ambdues parts abans d'arribar a un judici d'aquesta naturalesa, perquè em sembla que posaria al creador i al propietari en una situació realment difícil puix que es prestaria a que no s'acabés mai qualsevol qüestió que es plantegés entre una i altra part.

Faig només aquesta simple observació, que pregaré es vegés si hi ha manera d'acollir-la.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Realment jo ara no tinc a mà l'art. 1708 del Codi civil, però em fa l'efecte, pel que recordo en aquests moments, que el problema no té l'abast que li donava el senyor Espanya. En primer lloc, perquè regula la manera de fer les particions en el cas que no hagués estat pactat. És que això vol dir que s'hagi de fer un judici universal? No, sinó que es segueixen les normes de partició que s'apliquen a les herències. Però és que a més jo això crec que queda obviat per aquest art. 70 bis, i pel que ve després, que els dona 90 ó 60 dies, crec ara, perquè es resolguin tots els problemes que se suscitin. Aquest article 70 bis diu, també: «Entendran en tots els problemes econòmics que respecte a aportacions i a participació de productes i beneficis es suscitin entre els contractants.»

Per tant, en principi, serà un procediment bastant senzill, com passa amb la Junta arbitral, que no és pròpiament un judici, sinó que té més aviat funcions mixtes de jutge i de jurat mixt, és a dir, que té una facultat d'actuació molt més àmplia que la jurisdicció civil, i per això no crec que tingui una importància extraordinària; a mi em fa l'efecte que per aquesta disposició de l'article 70, i la que diu que les Junes arbitrals, en 60 ó en 90 dies han de resoldre els procediments, es resolt tot i em sembla que no s'haurà de modificar res en aquest sentit.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Per agrair al senyor Lluhi les explicacions que ha tingut a bé donar-me. Jo veia la importància d'aquest punt perquè com a advocat, professionalment, he hagut d'intervenir algunes vegades precisament en matèries d'aquesta naturalesa i m'he trobat que sense voler les parts han hagut d'anar, precisament, per aquest article 1708, al judici de testamentària. Això és el que a mi em feia por, i jo celebrot, precisament, la redacció d'aquest art. 70 bis, encara que potser valdria la pena d'afegir-hi alguna cosa, perquè

digués : «... respecte a partició i liquidació de la societat».

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Ah ! és que és molt diferent. Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Si m'ho permet el senyor Espanya, això és un altre problema, que el d'abans, i per això no m'hi havia referit. L'un és el que fa referència a la vida del contracte, i l'altre a la seva resolució. Ara bé, jo crec que com que aquesta societat, en mig de tot, és una societat una mica especial, aquest problema queda en part resolt en fixar-se que serà una societat civil de caràcter particular, per tant ens trobem que és una societat civil una mica especial. Primer, perquè el capital es va realitzar cada any, o en un període que reflexa amortitzable per 10 anys, però que el fonamental essencialment és la propietat de la terra, la qual no entra al contracte, sinó que hi entra l'ús de la terra. Aleshores, quina liquidació s'ha de fer ? Jo crec que no hi ha problema. En el moment en què s'ha resolt el contracte, és en el fons un acabament total. Si la collita s'ha partit, com el contracte manava, no hi ha lloc a discussió. Si hi ha defunció d'una de les parts, aleshores l'únic que hi ha és que la partició no es fa entre els que constitueixen aquesta societat d'aparceria, sinó entre el que continua i els hereus. És a dir, no hi veig cap dificultat, perquè era societat civil particular, i després perquè es tracta de l'aportació, com diu l'art. 1.º, en definir el contracte, que l'aportació no és de la propietat de la terra, sinó de l'ús de la mateixa, és a dir, que per tant no hi veig cap dificultat de liquidació ; em fa l'efecte que matemàticament es liquida la societat gairebé cada any i quan acaba el termini es liquida per sí sola en fer la partició dels productes de la terra.

Jo no hi veig pràcticament aquesta dificultat ; jo no sé si el senyor Espanya, havent-ho penetrat més, n'hi veu ; però jo no hi trobo cap dificultat pràctica. A mi em fa l'efecte que no podem deixar de veure que en el contracte de societat s'han suscitat també moltes vegades conflictes importantíssims, però són fills de què el capital era comú. Però aquí són aportacions que es fan, de les quals s'obté un benefici, una producció que es parteix, és a dir, que no hi ha pròpiament el neixement d'una cosa nova, propietat de tots dos, o sigui propietat d'aquesta entitat nova, i no hi és degut a què és només l'ús de la terra el que entra al contracte. Em sembla que pràcticament no hi ha complicacions.

El Sr. ESPANYA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA : Jo el que voldria, senzillament, és tancar la porta als conflictes, senyor Lluhi, perquè sap molt bé que quan hi han litigants de mala fe, cerquen un argument de caràcter més o menys legal per a poder portar l'altra part a dificultats d'aquesta naturalesa.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Potser seria una solució dir : «També entendran en tots els problemes econòmics que respecte a partició de pro-

ductes o beneficis i a liquidació». Es a dir, afegir-hi la paraula «liquidació».

El Sr. ESPANYA : Sí ; a mi em sembla que estaria bé.

(L'esmena és aprovada amb la modificació suggerida. Per tant, s'afegeix al dictamen un art. 70 bis) redactat de la manera següent :

«Article 70 bis. Les Junes arbitrals seran les úniques competents per a entendre de l'import del tant per cent de capital d'explotació aportat pel propietari i, per tant, per a fixar la naturalesa jurídica del contracte. També entendran en tots els problemes econòmics que respecte a aportacions i a participació de productes o beneficis i a liquidació es susciten entre els contractants.»

A continuació s'aprova l'art. 71 del dictamen, al qual no havia estat presentat cap vot particular ni cap esmena.)

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO : Hi ha pendent una esmena presentada a un article que no es precisa i que diu :

«Els adquirents de terres a l'empar de les disposicions d'aquest Títol no podran donar-les a conreu per cap de les formes de contractar que es regulin en aquesta Llei.

Palau del Parlament, 2 de març del 1934. -- Simó i Bofarull, Ibars, Mora i Romeva.»

Aquesta esmena, pel que es veu, era per a un article en el qual es fa referència al dret d'adquisició, però havíem dit que en qualsevol moment parlariem d'aquesta esmena. Si el senyor President no hi té cap inconvenient podríem discutir-la ara.

El Sr. PRESIDENT : No hi ha inconvenient. Pot la V. S. fer ús de la paraula.

El Sr. CEREZO : La Comissió contesta al senyor Simó que no pot admetre aquesta esmena, perquè en el capítol que fa referència al dret d'adquisició es posa ja un article en el qual es diu que el conreador que faci ús del dret d'adquisició no pot ell durant la seva vida vendre aquella terra. I com que nosaltres ja limitem la venda, no podem admetre una esmena nova que vingui a limitar la facultat de l'arrendament, perquè d'admetre's aquesta esmena, que tendeix a limitar els arrendaments, fóra fàcil de convertir un nombre de propietats incultes, perquè no es podrien arrendar ni vendre, i es pot donar el cas especial de què un conreador, per circumstàncies determinades, no pugui continuar treballant la terra i vulgui arrendar-la a altres conreadors.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Simó i Bofarull té la paraula.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Nosaltres, almenys el Diputat que us parla, creiem que la Comissió acceptaria aquesta esmena, perquè si no és així, en definitiva no es farà altra cosa que canviar de «señorito». Perquè un arrendatari pot comprar, àdhuc fa ús del dret d'explotació, i després tan fresquet fa el paquet... (Rialles.) cerca un altre que ocupi el seu lloc i se'n ve a Barcelona i es fa soci del Círcol del Liceu...

El Sr. FONTBERNAT : No demostraria gaire bon gust !

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Bé, o d'una altra peixera. (*Rialles*.) Per això m'estranya que la Comissió no accepti aquesta esmena. Aquesta esmena vetlla per l'esperit de la Llei que prohibeix vendre. És que volem fer un nou cas d'absentisme? Perquè voldria saber si se li reconeix el dret d'arrendar a aquell home que conrea divuit anys, adquireix la propietat en les condicions de la Llei, se li dóna aquest dret d'opció i àdhuc de prelació en casos iguals d'oferta, de compra; si després de fer ús d'aquesta Llei, emparant-se en els beneficis de la Llei, no la pot vendre, per què pot arrendar-la? Aleshores, què es persegueix?

El Sr. BRU: Subroga aquell «señorito» que es fa senyor i se'n va a la ciutat.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Nosaltres, estem disposats a retirar aquesta esmena, que sincerament creïem que fóra admesa, que creïem que foren ateses les suggerències de la mateixa, a no ésser que hi hagin raons de caràcter econòmic o social que facin que hagi de quedar així la Llei, perquè dintre de la mateixa hi hagin preceptes que puguin destruir-la.

El Sr. BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BRU: Si nosaltres no haguéssim admès o haguéssim aprovat un article restringit o tendint a evitar els abusos que de l'exercici del dret d'adquisició es poden fer en el sentit de què la terra adquirida o expropiada per aquest concepte, no pogués ésser transferida per altres entre vius, aleshores caldria tenir en compte aquella persona que esdevé propietari i després pugui abusar de la seva situació arrendant la terra; però aquí ens trobem davant del cas d'una persona que per la seva permanència en la terra i pels drets que ha adquirit amb el seu treball, se li donen les facilitats d'esdevenir propietari; i nosaltres diem: Tot seguit que esdevingui propietari s'ha d'evitar que exploti la situació de benefici en el sentit de què avui compra per quatre i en el dia de demà ven o pot vendre per vuit. I a aquest efecte, la restricció l'oposem automàticament. Però també pensem que aquell home que ha treballat la terra arriba a vell, pot ésser un inútil, perdre la seva capacitat pel treball, i aleshores, com que és un propietari nou, té la facultat d'arrendar el que és la seva propietat, però en forma que l'arrendament es faci a favor d'un tercer, i no sigui una cosa abusiva. És un senyor que restarà en el lloc on es trobava abans, sense beneficis abusius, perquè per l'arrendatari nou naixeran els beneficis que ell tenia; i aquest arrendatari nou, en el transcurs dels anys, podrà esdevenir un nou propietari, com ho era l'anterior.

El mal ús que es pugui fer del dret d'adquisició, el mal ús que pugui representar el fet d'un senyor que compra per quatre i a l'endemà ven per vuit, això entre vius no es pot fer. En cas de mort, aleshores, es crea un dret nou.

Respecte al fet de l'adquisició pel propietari vell, cal tenir en compte que en el curs dels anys la terra ha pogut ésser desvaloritzada.

En definitiva, salvaguardant els casos abusius d'adquisició, nosaltres no prohibim els arrendaments, tota vegada que el nou arrendatari adqui-

reix uns nous drets, i es troba en situació de gaudir d'uns nous beneficis. Entenem que així la Llei queda bastant justa.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: No sé per què creem el dret d'adquisició, perquè si no es pot arrendar més que en les condicions que tenia, aquestes condicions ja vénen imposades.

El dret de revisió en relació al propietari primitiu, es té sempre. Les normes de revisió són amb caràcter general.

El Sr. BRU: Nosaltres entenem que la única finalitat que es persegueix amb el dret d'adquisició no és canviar de propietari.

En primer lloc perquè tots aquests que fan ús del dret d'adquisició no vol dir que ho hagin de fer per arrendar-ho el dia següent; també perquè no poden vendre i en tercer lloc, i en el cas pitjor de què aquella persona s'hagi de destinar a un absentisme o es faci rendista, o les seves condicions físiques no li permetin treballar, col·loca tot seguit un arrendatari. És a dir, que si convinguéssim tots que aquesta Llei sols persegueix el canvi de propietari, reconixeríem que el senyor Simó i Bofarull té la raó; però també hem de reconèixer que hi han causes alienes a aquest aspecte que les persones que s'acolleixen a la Llei es poden trobar en circumstàncies que no els hi permetin treballar la terra.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: ¿No recordem allò del patrimoni familiar inembargable? ¿Què passarà amb aquest patrimoni arrendada la terra i el senyor a la capital fent de prohom? ¿No es podrà embargar, tampoc, el preu del pagament de l'arrendament i serà un home invulnerable per dret diví? No crec que sigui aquesta la intenció de la Llei; i encara que prou sabem la sort que correrà la nostra esmena, la mantenim.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'accepta l'esmena?

El Sr. BRU: La Comissió no l'accepta.

El Sr. PRESIDENT: És desestima l'esmena amb els vots favorables a la mateixa dels senyors Simó i Bofarull i Ibars.

Se suspèn aquest debat.

Lectura del Dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei contenint normes perquè els Ajuntaments puguin confeccionar un nou Pressupost per al present exercici econòmic

(El senyor Secretari dóna lectura al següent:)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Governació sota la presidència del senyor Pere Mestres i Albet, amb assistència dels Vocals senyors Espanya, Arnau, Folch i Rouret, actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei contenint

normes perquè els Ajuntaments puguin confeccionar un nou pressupost per al present exercici econòmic, acorda, per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er Els Ajuntaments de Catalunya que vulguin posar en vigor per al present exercici un nou pressupost, a partir de la data del primer d'abril, d'aquest any, hauran d'haver aprovat aquell per tot el dia 23 de març vinent.

Article 2.ª Una vegada aprovats els Pressupostos, hauran d'exposar-se al públic durant el termini de vuit dies naturals, i anunciar-se al *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Article 3.er Durant els indicats vuit dies es podran formular reclamacions per davant de l'Ajuntament, contra dels pressupostos, les quals reclamacions seran trameses, juntament amb una còpia certificada dels Pressupostos, tal com determinen les disposicions vigents, a la Direcció general d'Administració Local i a les Comissaries Delegades de la Generalitat de Catalunya. Expirat l'indicat període de vuit dies, durant quinze dies més, també naturals, podran formular-se reclamacions davant dels mateixos Direcció General i Comissaries.

Article 4.er El Director general d'administració local i Comissaris delegats de la Generalitat respectivament, podran aprovar provisionalment els pressupostos abans del 1.er d'abril, sense perjudici del que en definitiva s'acordi en resoldre les reclamacions que poguessin haver estat formulades contra els esmentats Pressupostos.

Article 5.ª La consignació mínima per a serveis mèdics-farmacèutics, a pagar pels Ajuntaments l'any 1934 i que deu per tant figurar en el pressupost corresponent del present any, serà la mateixa que figurava en els pressupostos respectius de l'any 1930.

Article 6.ª Si els Ajuntaments de Catalunya no haguessin aprovat llurs nous pressupostos en la data indicada, s'entendrà que queden automàticament prorrogats, per un trimestre més, els vigents.

Palau del Parlament, 8 de març del 1934. — El President, Pere Mestres.—El Secretari, J. Bilbeny.»

Lectura del Dictamen de la Comissió de Cultura sobre el Projecte de Llei del Servei d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya

(El senyor Secretari dóna lectura al següent

«DICTAMEN

Reunida la Comissió permanent de Cultura, sota la presidència del senyor Jaume Serra i Hunter, amb assistència dels Vocals senyors Joan Puig i Ferrater, Josep Fontbernat i Verdager, Antoni Rovira i Virgili, Joan Mora i Adserà, Pere Blasi i Maranges, Joan Fronjosà i Salamó i Pere Comes i Calvet; ac-

tuant de Secretari el senyor Xavier Casademunt i Arimany, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei del servei d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya presentat a la Cambra amb data 18 d'octubre propassat, la Comissió, després de diverses reunions en les quals s'ha estudiat detingudament l'esmentat Projecte de Llei i introduïdes algunes modificacions en el seu articulat, acorda, per unanimitat, presentar a la Cambra, per a la seva aprovació, el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er La Generalitat de Catalunya, per a exercir la seva jurisdicció sobre el patrimoni històric, artístic i científic de Catalunya, crea un servei que es dividirà en les Seccions següents:

- a) Secció d'Arxius documentals.
- b) Secció de Biblioteques.
- c) Secció de Museus.
- d) Secció de Monuments.
- e) Secció d'Excavacions.

Article 2.ª Les cinc seccions del servei d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions de Catalunya funcionaran sota una Direcció general.

Article 3.er Cada Secció tindrà un Cap de la part de serveis que li siguin confiats i estarà dotada dels elements necessaris per a la seva funció.

Article 4.er La Direcció general tindrà al seu servei un Secretariat general.

Article 5.ª El Director general, així com el Secretari i els Caps de secció, serà nomenat pel Govern de la Generalitat.

Article 6.ª El Secretari de la Direcció general exercirà:

- a) El registre general constituït amb els elements que li proporcionaran les Seccions esmentades en l'article 1.er
- b) La iniciació dels expedients que calgui incoar per a trametre'ls a les seccions respectives.
- c) La iniciació dels permisos d'excavació, conservació i restauració, els quals trametrà a les seccions corresponents.
- d) La tramitació administrativa general dels serveis compresos en aquestes bases.

Article 7.ª La Secció d'Arxius exercirà:

- a) L'organització, el manteniment i la inspecció dels Arxius propis de la Generalitat o posats sota la seva cura, la formació i la coordinació d'inventaris, índex, etc.
- b) La restauració, còpia i reproducció fotogràfica del material conservat als Arxius.
- c) La regulació del Servei de Préstec, que no podrà efectuar-se sinó entre Arxius i Biblioteques, segons les normes que seran fixades.
- d) La relació amb els Arxius de Catalunya externs al Servei de la Generalitat, i amb els que, situats fora de Catalunya, tingui un veritable interès per a la història del nostre poble.

Article 8.ª La Secció de Biblioteques exercirà:

- a) L'ordenació central de Biblioteques públiques, és a dir, el règim d'adquisicions, relligatge, restauració, servei de material tècnic, catàlegs standard, projecte de biblioteques, coordinació d'estadístiques, informació i ajut tècnic de la Central a les petites

biblioteques i distribució de lots circulants i d'altres serveis anàlegs.

b) La informació bibliogràfica, és a dir, el Catàleg General de les Biblioteques de Catalunya, el repertori de manuscrits catalans o de procedència catalana o bé relacionats amb Catalunya i els serveis d'inventari, cataògació i inspecció de les biblioteques declarades d'interès públic.

c) Dónatius, canvi i servei de préstec amb l'exterior.

Article 9.e La Secció de Museus exercirà:

a) L'organització, el manteniment i la inspecció dels Museus de la Generalitat o posats sota la seva cura, i la formació i coordinació d'inventaris i catàlegs.

b) La restauració del material dels Museus.

c) La regulació del Servei de dipòsit d'objectes entre Museus adscrits al Servei.

d) La formació de catàlegs.

Article 10. La Secció de Monuments exercirà:

a) La formació dels inventaris i catàlegs dels Monuments i dels materials nobles i d'interès artístic, no posats especialment sota la cura dels altres Serveis.

b) La inspecció tècnica i la conservació dels materials i monuments esmentats en el paràgraf anterior.

c) El control de totes les obres de restauració, les quals seran confiades en cada cas a l'especialista més addient.

Article 11. La Secció d'Excavacions exercirà:

a) L'informe de petició i la inspecció i el control de totes les excavacions d'interès històric i arqueològic que es facin a Catalunya.

b) Les excavacions oficials de la Generalitat.

c) L'organització, la inspecció i el control dels Museus Arqueològics de Catalunya.

Article 12. Per a l'organització dels serveis s'aprofitaran tot el possible els elements d'organismes oficials existents i d'identica finalitat.

En l'exercici de les seves funcions, totes les Seccions utilitzaran la cooperació dels organismes i institucions de finalitat històrica, científica i artística sempre que sigui factible i les circumstàncies ho aconsellin.

Article 13. A cada població de Catalunya on hi hagi un Arxiu, una Biblioteca o un Museu de la Generalitat o a la seva cura, o bé quan ho exigeixi la conservació del patrimoni històric o artístic, serà creat un Patronat de Cultura, el nomenament del qual serà creat pel Govern de la Generalitat de Catalunya, a proposta, la meitat, del Consell de Cultura i l'altra meitat dels Ajuntaments respectius. També podrà nomenar-se delegats comarcals o locals de caràcter gratuït i honorífics.

Article 14. Es creat, sota la Presidència del Conseller de Cultura, un Comitè Superior d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions, integrat per dos Delegats del Consell executiu de la Generalitat, dos de l'Assemblea dels Patronats, dos tècnics nomenats pel Conseller, dos membres del Consell de Cultura, elegits pel mateix Consell, dos membres de l'Institut d'Estudis Catalans, un Regidor de l'Ajuntament de Barcelona i un representant designat per la Federació

de Municipis Catalans, el Director general, els Caps de Secció i el Secretari general que hi tindrà el mateix caràcter de Secretari.

Article 15. Un dels dos representants del Govern en el Comitè Superior d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions hi exercirà de President-delegat, nomenat pel Conseller de Cultura.

Article 16. El Comitè Superior es reunirà tres vegades cada any per aprovar el projecte de Pressupostos i estudiar i establir el pla general de treball del Servei d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions i sempre que el Conseller de Cultura o el President-delegat ho creguin necessari per a casos d'urgència o per a la coordinació general dels treballs del Servei.

Article 17. El Conseller de Cultura fixarà el reglament que ha de regir l'actuació de les diverses Seccions del Servei d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions que haurà d'ésser aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya.

ARTICLE ADDICIONAL

Article 18. La Biblioteca de Catalunya manté el caràcter d'Institució general amb plena personalitat jurídica i la Junta de Museus de Barcelona i el patronat del Museu d'Arqueologia, junt amb totes les institucions que en depenen, conserven el règim i les característiques actuals.

ARTICLE TRANSITORI

Article 19. Aquesta Llei entrarà en vigència per a cada una de les seccions esmentades en l'article 1.er, a mesura que vagin traspassant-se els serveis que les afecten.

Palau del Parlament, 7 de març del 1934. — El President, J. Serra i Húnter. — El Secretari, X. Casademunt.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.
3. Votació definitiva del Projecte de Llei de cooperatives.
4. Votació definitiva del Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre del 1934 el Pressupost de la Generalitat.
5. Discussió del dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei de bases per a l'organització de la Sanitat a Catalunya.
6. Discussió del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de mutualitats.
7. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei facultant els

Ajuntaments dels Municipis de Catalunya, de més de 10,000 habitants, per a establir determinats arbitris sobre solars edificats i sense edificar.

8. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei relatiu a la creació d'uns Jurats d'exaccions locals substituint en les seves funcions als Tribunals Econòmico-administratius de les antigues províncies de Catalunya.

9. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei contenint

normes perquè els Ajuntaments puguin confeccionar un nou pressupost per al present exercici econòmic.

10. Discussió del dictamen de la Comissió de Cultura sobre el Projecte de Llei del Servei d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a un quart de vuit i sis minuts de la vetlla.

La Cambra passa a reunir-se en sessió secreta.)

